

Komponenta II

Regionalna i prekogranična saradnja

Regionalna i prekogranična saradnja predstavlja okvir za ubrzane ekonomske integracije, u cilju smanjivanja postojećih razlika u nivou razvijenosti prekograničnih regiona, kao i za unapređenje sveobuhvatne kulturne, socijalne i naučne saradnje između lokalnih i regionalnih zajednica.

Cilj prekogranične saradnje je promocija dobrosusjedskih odnosa, jačanje stabilnosti, bezbjednosti i prosperiteta u interesu svih zemalja učesnica i podsticanje izbalansiranog i održivog razvoja.

Ciljevi programa prekogranične saradnje u kojima učestvuje Crna Gora su:

- Podsticanje prekograničnih inicijativa u oblasti društvenog razvoja, ekonomije i zaštite životne sredine u pograničnim oblastima;
- Podsticanje rješavanja zajedničkih problema u oblasti zaštite životne sredine, javnog zdravlja, prevencije i borbe protiv organizovanog kriminala;
- Granice – jačanje efikasnosti i sigurnosti granica;
- Promovisanje pravne i administrativne saradnje;
- Podsticanje lokalnih tzv. "ljudi ljudima" aktivnosti (people to people).

Na lokalnom nivou prekogranična saradnja značajno utiče na lokalne strukture i stanovništvo, tako što jača kapacitete u pripremi projekata i njihovom finansijskom upravljanju, unapređuje ekonomske, turističke, kulturne i ostale standarde u kojima građani žive, tako da stanovništvo u područjima u kojima se sprovode projekti osjeća direktne koristi od projektnih aktivnosti. Na taj način raste svijest lokalnih zajednica o mogućnostima njihovog aktivnog učešća u kreiranju boljeg i kvalitetnijeg života.

Vrijednost na regionalnom nivou predstavlja učestvovanje u rješavanju zajedničkih problema i zajedničke akcije kojima se dati problemi rješavaju na održiv način, što doprinosi prevazilaženju barijera i uspostavljanju boljih i kvalitetnijih odnosa među susjednim državama. Na širem nivou grade se institucionalni kapaciteti i ljudski resursi za upravljanje projektima iz Strukturnih fondova, kada države pristupe Evropskoj uniji, što u značajnoj mjeri otklanja postojeće nedostatke i promoviše zajedničke evropske vrijednosti.

II Komponenta IPA programa ima za cilj jačanje stabilnosti, bezbjednosti i prosperiteta, od interesa za sve države regiona, radi podsticanja harmoničnog, uravnoteženog i održivog razvoja.

Crna Gora u okviru druge komponente IPA učestvuje u 5 susjedskih programa (četiri sa zemljama susjedima i Jadranski program koji uključuje pored zemalja regiona i zemlje članice EU) i 2 transnacionalna programa, Prostor Jugoistočne Evrope (South East European Space – SEES) i Mediteranski Program (Mediterranean Programme - MED). Važno je reći da je Crna Gora zastupljena u najviše programa, u odnosu na ostale zemlje regiona i da je u odnosu na ukupnu površinu i broj stanovnika, dobila najveći iznos sredstava po glavi stanovnika.

Za razliku od I komponente IPA (Podrška tranziciji i izgradnja institucija), gdje su korisnici IPA projekata uglavnom nacionalne institucije (ministarstva), potencijalni korisnici u okviru II komponente IPA, koji mogu prijavljivati projekte, su: opštine, agencije, komore, asocijacije, javne institucije, udruženja, nevladine organizacije i sve druge neprofitne institucije.

Prekogranični projekti moraju biti od zajedničkog interesa za države učesnice i usklađeni sa prioritetima datog prekograničnog programa.